

T.B.M.M

DDC:  
YER: 74-1110  
YIL:  
CLT:  
KSM: 2  
KOP:  
DEM: 74-6256

KÜTÜPHANESİ

بيانات حقيقة المكتبة

وحلوة مطر في مأثر الأدب

نهرة الفروع في تحليل الحجم

M.M.  
1950

بىان حقيقىتك

بىان حقيقىتك اىكىنجى فصلى

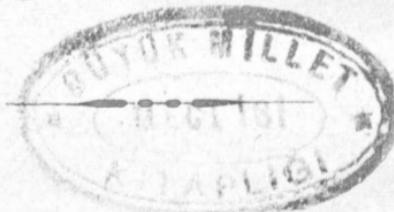
— — — — —



اىز

على حيدر

M. M. 1250



(معارف نظارت جليله سنك رخصتىلە طبع او ئىشىرى)

— — — — —

در سعادت

مطبعە عەمايىد

١٣٠٣

## ﴿ بیان حقیقتک ایکننجی فصلی ﴾

( اقانیم ثلثه نک بت پرست مذهب عوامی اولدیغی )

---

خرستیان علماسنک مصدق اولان تواریخ ادیانه نظرآ میlad حضرت عیسادن بر قاج بیك سنه اقدم کسب مدنیت ایش اولان ملل قدیمه نک اساس مذهبی موحدلکه مبنی ایکن اسباب متنوعه دن طولایی عوام ایچون اختراع او نیش مذهب اعتقاد تسلیشور بوجالده خرستیانلرک اقانیم ثلثه سی عروج حضرت عیسادن بر قاج یوز سنه صکره یکی بولنیش برشی اولمیوب بر قاج بیك سنه اولکی بت پرستلر مذهب عوامنک بقیة آثاریدر شریعت حضرت عیسی بت پرستلکی محو ایک ایچون ظهور ایش اولدیغی حالده بالآخره بت پرستلک آینیله منزج ایدلش اولسی الا زیاده شایان تأسف اولان شیلدندر جهالته اغراض منضم او لهرق اقانیم ثلثه دن اولکی تسلیشورک ظهورینه سبب اولنیش و بوسایده طاشر و طو پراقلر بیله فیتو لوزی معبدلری سلکنہ ادخال او نیشدر . هندلیلرک اساس مذهب قدیمی موحدلکه مبنی ایکن مؤخرآ (براهمما) (و پشنو) (سیوا) دیدکاری اوچ معبدلک بر اصلدن

اولديغى مىين اقانىم ثللە كېيى بىر تىلىشە منقلب او لمىسنىه واسكى ايرانىلرلۇ مقدمما موحد ايكن بالآخرە (حقىقت) (سى ايدىجى قوت) (قوه حياتىه) دىھرلۇ بىر تىلىشە قائل او مىرىنە واسكى مىصرلىلرلۇ اولا موحد ايكن صىكىرەلرى (ايزىس) (اوزىرس) (هوروس) يعنى پدر والدە او غل دىھرلۇ بىر تىلىشە عرض ايللىرنە واسكى فىيىكەلىلرلۇ (فابير) مذهبىنە (اقزى يە روس) (اقزى او كرسوس) (اقزى او كرساس) دىھرلۇ بىر تىلىشە قائل او مىرىنە و (اتروسلك) لىك اساس مذهبى موحدلىكە مىنى ايكن دىكىشوب (تىندا) (كۈپرا) (مىزرو) دىدكارى تىلىشە مبدل او لمىسنىه وعلى الخصوص اسکى ايرانىلرلۇ مەرجان مذهبى كايىسا بابالى يىنك تعرىيف اىتدىكى خristianلغە كەڭ مشابهاتىندا طولالىي اسکى ويىكى حكىما طرفىندان مائىخىز اقانىم ثللە عدد او لمىسنىه و (هرمه تىرىزمىزىست) لىك (ضىيا) (زكا) (روح) و (پورفېر) لىك (پدر) (اصل) (روح اعظم) و افلاطونك (اصل) (سبب) (روح) دىھرلۇ بىر تىلىشە كۆستەملىرنە واسكى جرمانىلارلۇ (الفادر) مذهبى تىلىشەنە والى صىكىرە خristian پاپاسلى يىنك (پدر) (اوغل) (روح) دىھرلۇ براقانىم ثللە چىقارملىرنە نظرآ مذهب تىلىش پىك اسکى فقط خristianلەر لسانىنەكى تعرىيف اسکى تعرىفاتنىڭ بىر صورت جىدىدە سېيدر چىنلىلرلۇ صاحب مذهبى (لاوتسو) شووجەلە بىر تىلىش بىان ايدر « عقل بىرى سى ايىدى برا ولدى برا ايىكى يى سى ايىدى ايكى او ولدى ايكى

اوچى حى اىتدى اوچ اولدى اوچ دىخى ساڭ شىلىرى يراتنى «  
 يىنه مومى اليك قو لىخەد « باقوب كورەمدىكىڭ بىر دىكىيوب  
 ايسىيدە مدىكىڭ ايىكى والىن ايلهار اىيوب يايىشە مدىغۇك اوچ شى كە  
 بىلەندىن مبرا و آيرى آيرى ايسەدە حقىقىتىدە بىردر « يەنى ھەم  
 بروھم اوچ بو تۈرىفە صاحب مذهب خristianlرڭ تىلىئەن پىك  
 ياقلاشدۇغىندىن عالمى خristian اىتكى افكارىلار دىنلە ئەن طولاشان  
 پاپاسلىر چىنده بولىلە بىرمىھبە تصادف ايدىنجە ترويج مقصدە  
 رۇغنا و سىيلە ظېنلە چىنلىرلەك مذهبىنە خristianلەنگە اساسنى  
 بولدىق دىھرلە خىلىلى قىل و قال اىتىشلەر ايسەدە مذهب مذكورلەك  
 ظەھورى مىلاد حضرت عيسىادن مقدم اولدىغۇنە دائىر مورخىن  
 محققىنىڭ اىراد اىلدەكارى دلائىل تارىخىيە اوقيلى و قالارلەك نە مقصدە  
 مبىنى اولدىغۇن بىلدەر مىشىر نە غېيدىر كە (پول دى ساموزات)  
 انطاكيە پىسقىپوسى حضرت عيسىا افتەمنزە حاشا (ھەم بىش  
 و ھەم الله) و تعبير آخرلە « بىر بىش كە الوھىتە قرىن اولىش «  
 دىدىيكتەن طولايى علەينىدە بولنان پاپاسلىر طرفىندىن شهر مذكوردە  
 تشكىل اولننان (قونسىل) رەبان مجلسىسىي « ابن الھك  
 پىدايلە بر اصلدىن او لمدىغۇيى « قرار رسىمىسىي و يەدىكى حالىدە اللى  
 سەنە صىكىرە ازىنلەت جمعىت رەبانىيە سىنە بوقاراڭ خلافتە او له رق  
 « ابن الھك پىدايلە بر اصلدىن اولدىغۇنە « اكتىتىلە قرار و يەلىلور  
 تىلىئە قائل اولانلە سؤال او لىنسە كە ذكىر اولننان انطاكيە  
 مجلسى قرارى اكىر طوغىرى ايسە نە اىچۇن اللى سەنە صىكىرە

از نیک مجلسی او قراراً خلافنده بولندی بر مذهبک که صاحبته  
بر مدت قلیله ظرفنده یعنی الی سنه اول جناب حقک « اصلندن  
دکل » و الی سنه صکره « اصلندن » دینور ایسـه زمان  
ظهورندن از نیک مجلسیه کلنجیه دکین کذران ایدن بر قاج یوز  
سنه ظرفنده عجبانلر دینلماش اولور . حال بولیله ایکن خرستیان  
مذهبی « تغیر ایتماشـدر » ادعـسـنـه بولنانـه تعجب ایتمـک  
قابـیـلـیدـر . از نیک مجلسی استانبولی رومـا دولـتـه پـایـتـختـ  
ایـدـنـ اـیـمـپـاطـورـ قـسـطـنـطـیـنـ اـمـرـیـلـهـ اـزـنـیـکـهـ تـشـکـلـ اـیدـنـ بـرـپـاـسـ  
جـعـیـتـیـ درـکـهـ اـکـثـرـیـلـهـ وـرـدـیـکـیـ بـرـقـارـ سـایـهـ سـنـدـهـ مـذـہـبـ تـشـیـثـ  
رـسـمـاـ اـعـلـانـ وـجـبـاـ قـبـوـلـ اـیـتـدـرـلـشـدـرـ . بـوـ مـجـلـسـدـهـ رـاـهـبـ مشـهـورـ  
(اطناش) طرفدار لریله برابر اقانیم ثلثه ی قبول ایله « پدر ابن الله »  
روح الله بر اصلدن او لوب فرقـلـیـ یـوـقـدـرـ وـایـمـانـ اـیـتـیـانـلـرـ منـکـرـدرـ «  
دـیـوـ رـأـیـ وـرـدـیـ . بـوـ رـأـیـ مـخـالـفـ اوـلـانـلـرـ رـئـیـسـ رـاـهـبـ مشـهـورـ  
« اـرـیـوـسـ » دـیدـیـکـهـ ابنـالـهـکـ پـدـرـهـ تـابـعـ اوـلـسـیـ مـتـفـقـ عـلـیـهـ اوـ لـجـهـ  
تابعـ اـیـلـهـ مـتـبـوـعـ بـیـنـدـهـ فـرـقـ اوـلـمـقـ لـازـمـ کـلـورـ . مـادـامـکـهـ فـرـقـ  
وارـدـرـ نـصـلـ برـاـصلـدـنـ اوـلـورـ . واـکـرـ فـرـقـ اوـ لـنـزـ قـبـوـلـ اـیـسـهـ  
برـاـصلـدـهـ آـیـرـیـ آـیـرـیـ اـیـکـیـ خـدـاـ اوـلـمـشـ اوـلـزـمـیـ بـرـ طـرـفـدـنـ پـدـرـابـنـ الـهـیـ  
خـلـقـ اـیـتـدـیـ دـیـوـرـزـ . بـرـاـصلـدـنـ اوـلـانـ اـیـکـیـ اللهـ نـصـلـ بـرـیـ  
برـیـنـیـ خـلـقـ اـیـتـدـیـ دـینـهـ بـیـلـورـ (فـهـ) (اـنـزـانـدـرـهـ) (فـوـرـمـهـ) کـبـیـ  
تعـبـیرـاتـ اـیـلـهـ تـغـیـرـ حـقـیـقـتـ اـیـدـیـلـهـ مـنـ . يـوـقـدـنـ وـارـ اوـلـانـ پـدـرـ  
ابـنـ الـهـکـ نـظـیـرـیـ وـشـرـیـکـیـ اوـلـهـ مـنـ » بـوـ اـیـکـیـ مـخـالـفـ فـرـقـهـ

مباحثه يي منازعه و مخاصله يه نقل ايتدىكى ايمپراطور (قسطنطين) كورنجه انواع لذائذ نفسانيه يي عبادنه حلال ايدن (ميولوزى) معبد و معبدەرلندن يكى آيريلوبده خرستيان او لانله خرستيان مذهبى تقرر ايتامش ديدير تمامك و بىرطىدن دخى يكى قوردىغى حكومت پلانلار ينى اجرايە مساعد او لميان رفقاء يله او غرا شىغە حائل براقامق اىچون يكى قبول ايتدىكى خرستيانلغى حامىسى صفتىلە (اطناش) لە رأىنى قبول ايلە خلقە جبراً تصدقى ايتدىردىكەن بشقە (اريوس) طرفدارانى نفى ايتدىردى . لەن قوه جبرىل ايلە تصدقى او لنان بوشلىكە مخالف (اريوس) لە قولى (اطناش) ايلە طرفدارانى مصدقى او لان عهد جديده ابنالھك پدر مرتىبە سندە او لمىدىغى بيان او لئىسەلە و كليسا بابالرندن (ترتولىن) لە « بوزمان او لدېكە ابن الله يوق ايدى » دىمىسىلە و « ابنالھك پدر ايلە براصلدىن او لمىدىغۇنە » داڭ ذكر او لنان انتاكىيە مجلسىسىي قرار يله توافق ايتدىكى جمەتله (اطناش) لە تشنلىخى خرستيانلار جە مقبول او لماق لازم كلىزىمى انتاكىيە مجلسى قرار ينى ازنيك مجلسى فەسخ ايلدىكەن صىكە ازنيك مجلسى قرارى آرتق معتبر قالمق لازم كلور ايكن او له مدى چونكە بىر پولiticە يە مبى قبول او لنان بىر مذهب دىكەر بىر پولiticە يە بناء رد او لنه بىلور . نەكىم او لدى . شو يله كە : (قسطنطين) لە او غلى ايمپراطور (كونستانتس) لە زمانىدە (ارل) (وميلان) دە عقد او لنان رهبان مجلسىنە ازنيك

قراری رد و (اطناش) افزووز اولنوب «ابن‌الهک پدر ایله بر اصلدن او لمدیغنه» قرار ویریلوب بو قراره مخالف اولان (لیبر) نام پاپا ایله راهب‌لردن (لوسیفر) و (هیسل) نفی او لندی . مذکور پاپا پایالغه کمال محبت‌ندهن و یاخود تجدید ایمان ایلدیکنندن رد ایلدیکی ایکی (قونسیل) قرارینی مؤخرآ تحریرآ قبول و تصدیق ایلدی . لایخطیلیق او زمانلرده خاطره کلامش او لمیدر . او چیوز التمش درت سنه میلادیه سندن او چیوز یتش سکز سنه سنه دکین شرق ایمپراطوری او لان (والانس) (اریوس) ل هم مذهبی او لمدیغندن خلقی جبراً بومذهبیه دعوت ایچون اجرای ایلدیکی مظالمدن خلق عالم بیزار و بولیه هر ایمپراطورک مذهبیه تابع او لمق و او لماق یوزندن انواع بلاره کرفتار او لمقدن قورتلق ایچون کرک اکری و کرک طوغری بر مذهبیه قرار ویرلسونده مذهب دعواسی بر طرف او لسون افکاری منشر او لمدیغندن مشاهیر علمای خرستیانیه دن و هم (اریوس) ل و هم (اطناش) ل افکارنده بولنان او چ دوقتورکه (بیولئیل) و (غره‌غواردنازیاتس) و (غره‌غواردنیس) دنیلان راهب‌لردر . اریوس مذهبیله اطناش مذهبی بعض تاؤ یلاته تأییف ایللرینی تکلیف ایدوب (اطناش) دخی مع الممنوینیه قبول ایلدیکی زمانلرده اسپانیالی (ته او دوز) شرق ایمپراطوری او لوب ذاتاً (اطناش) ل مذهبیه بولندیغی جهتهله از نیک مجلسی قرارینی خرستیانلره جبراً قبول ایتدیر دیکنندن

ارتق (اطناش) مذهبی (اور تودو قس) یعنی اصل خرستیان مذهبی اولدی . متعصب پاپاسلر حضرت عیسای حاشا مرتبه الوهیته ایصال ایلدکدن صکره حضرت مریمی دخی بشریتده برافق شان الوهیته یراشمز دیه رک او چیوز سکسان بر سنه میلادیه سنده ینه (ته او دوز) ایمپراطورک امریله استانبولده عقد او لنان مجلس رهبانیده حضرت عیسی کبی حضرت مریم دخی حاشا الله او لدیغنه قرار ویرلدی . بو قدر معارضه و مخاصمه دن صکره بقالم نه نتیجه حاصل اولدی . الله بر ایکن حاشا ایکی اولدی . ایکی ایکن او چ او لدقدن صکره هم بر وهم او چ او لدی . بو نتیجه ی بحق قبول ایتیان خرستیانلر متعصب پاپاسلرک آتش مظالمیله کباب او لوپ ایچلرندن امریقا یه فرار ایله تخلیص کریبان ایدنلر (او نیتاریز م امریقان مذهبی نامیله وحدانیتی قبول ایدوب حضرت عیسی افندیمزی اوامر الهیه ی تبلیغه مأمور طانیدقلرندن اسکی دنیا خرستیان پاپاسلرینک منافع ذاتیه ایچون ستر ایلدکاری بر حقیقت یکی دنیا خرستیانلری معرفتیله کشف او لمعه باشلامش دینسه سزادر . حضرت عیسی افندیمزدن اول کلان پیغمبران ذیشانک شریعتلری خرستیانلر جه دخی مصدق بولندیغی حالده بت پرس تملکدن بشقه بر مذهبی صیغمیان اعتقاد تشیه عجبا پاپاسلر عقلاً مثبتی دیرلر . اکر اویله دینور ایسہ کایسا لسانندن «تشییث عقل ایرمیان برسدر» تعریفی ایشتمانز اقتضنا ایدر . نقلًا دینور ایسے بو باده

معلومات مکتبه مورخین محققین عندنده هنوز صحی تصدیق او نمیان درت کتابه منحصر قالورک آنلرده بری برینه او نمیان انجیل اربعه در . بو انجیلارده اولان اعتراضاته جواباً راهب مشهور ( ایغان ) که تأویلاتی ساده دلاني بیله قاندیرمه میه حق بر صورت غریبه ایکن و فاتنده بیک درت یوز بوقدر سنه صکره مايس آیلرینک اون ایکیسنه یور طوسی طوتلسنه نقدر تعجب او نمیه سزادر .

( موی الیک تأویلاتی ویاخود دلائی )

انجیلرک حق او لدیغنده شبهه قلاماق ایچون محرر لرینه طرف حقدن رخصت مخصوصه ویرلدیگندن برینک نسیانی دیکری اخطار ایله افاده لرنده متفق او لدیلر ( ماتیو ) انجیلنده حضرت عیسانک ولادتن و سلاله سندن بحث او نمسنه بناء ( سه رنت ) طرفندن مرتبه بشریته تنزیل او لدیغندن بربشنه انجیل تحریری طرف حقدن ( مارقویه ) او تو ز سنه صکره امر او نمش و سبب تحریری الوهیت حضرت عیسی علیهنده اولان معترضی ازام مقصدینه مبني ایکن موفق او له مدیغندن دیکر برانجیل تحریری ( لوقایه ) ینه طرف حقدن امر او نمش ایسه ده او دخی موفق او له مدیغندن نهایت در دنچی انجیل رک تحریرینه طرف حقدن ( ژان ) مأمور او لو ب یازدیغی انجیلده اسلافنک نقل ایلدکارینی تکرار ایلمیه رک بالکز الوهیت حضرت عیسی بحشته هنکرلری اسکانه صرف همت ایلشدر « راهب

مومى اليك اشـبو افادهـسنـه نظـراً جـنـاب حـقـ حـاـشا اوـغلـنـكـ  
 كـنـدوـسـىـ كـبـىـ بـرـالـلـهـ اوـلـدـيـغـنـىـ قولـلـارـىـنـهـ تـصـدـيقـ اـيـتـيرـمـكـ اـيـچـونـ  
 اوـلاـ (ـماـتـيـوـ)ـ يـهـ ثـانـيـاـ (ـماـرـقـوـ)ـ يـهـ ثـالـثـاـ (ـلوـقاـ)ـ يـهـ اـمـرـ  
 اـيـتـشـدـهـ مـوـفـقـ اوـلـهـ ماـمـاشـ وـنـهـايـتـ (ـژـانـ)ـ درـدـنـجـىـ انـجـيلـهـ  
 چـارـهـ سـنـىـ بـولـمـشـ بـوـحـالـدـهـ (ـاـپـغانـ)ـ حـضـرـتـ عـيـسـاـيـىـ مـرـتـبـةـ  
 الـوـهـيـتـهـ اـيـصـالـ اـيـدـهـ يـمـ دـىـرـ اـيـكـنـ الـوـهـيـتـ اـقـدارـ يـنـىـ  
 ضـعـيـفـلـنـدـرـمـشـ وـدـرـتـ انـجـيلـ يـكـدـيـكـرـهـ مـوـافـقـ دـىـرـاـيـكـنـ اوـچـنـكـ  
 اـمـرـ السـهـىـ يـهـ مـوـافـقـ اوـلـدـيـغـنـىـ اـيـضـاحـ اـلـهـ بـوـ اوـچـ اـنـجـيلـهـ اـيـمانـ  
 اـيـدـنـلـرـكـ اـيـمانـيـ يـاـكـلاـشـ اوـلـدـيـغـنـىـ بـيـلـدـيـرـمـشـدـرـ .ـ سـادـهـ دـلـانـىـ  
 قـانـدـرـمـقـ اـيـچـونـ وـقـيـلـهـ پـكـ چـوقـ انـجـيلـلـارـ يـاـزـلـمـشـ وـمـؤـخـرـاـكـثـرـ  
 وـمـبـاـيـنـلـنـدـنـ طـوـلـاـيـ مـعـلـومـ اوـلـانـ درـتـ انـجـيلـلـدـنـ مـاعـدـاسـىـ رـدـ  
 اوـلـنـشـدـرـ .ـ اـيـكـنـجـىـ دـفـعـهـ پـارـسـدـهـ طـبـعـ اوـلـنـانـ کـاـيـسـاـ باـبـالـيـنـكـ  
 کـتـبـخـانـهـ سـىـ نـامـ کـتـابـکـ اـيـكـنـجـىـ جـلـدـنـهـ اوـتـوزـ طـقـوـزـ انـجـيلـلـاتـ  
 سـاخـتـهـ اوـلـدـيـغـنـهـ کـاـيـسـاـ طـرـفـدـنـ قـرـارـ وـرـ يـلـوـبـ اـسـمـرـىـ ذـكـرـ  
 اوـلـنـشـدـرـ .ـ بـوـ انـجـيلـلـارـ پـكـ چـوقـ زـمـانـلـ حـرـمـتـ وـرـعـاـيـتـ  
 اوـلـنـشـ وـکـلـيـسـاـلـارـدـهـ اـشـايـ عـبـادـتـهـ اوـقـوـنـمـشـ اوـلـدـيـغـنـىـ حـالـدـهـ  
 بـالـاـدـهـ بـيـانـ اوـلـنـانـ اـسـبـابـهـ مـبـنـىـ اـتـلـمـىـ اـنـجـيلـ اـرـبعـهـنـكـ دـخـىـ  
 بـوـكـىـ آـثـارـكـ بـقـيـهـ مـنـتـخـبـهـسـىـ اوـلـدـيـغـنـىـ سـهـوـلـتـلـهـ کـوـسـتـرـ بـرـ طـرـيـقـ  
 مـحـاـكـهـ تـارـيـخـيـنـكـ آـچـيـلسـنـوـ سـبـبـ اوـلـشـدـرـ (ـژـلاـزـ)ـ نـامـ پـاـپـانـكـ  
 سـاخـتـهـ دـيـهـرـكـ اـفـروـزـ اـيـتـيـكـ وـفـاتـ حـضـرـتـ مـرـيمـ نـامـلـهـ نـشـرـ  
 اوـلـنـانـ مـصـلـلـارـ کـمـحـرـراتـ مـعـتـبـرـهـ قـديـمـهـ دـنـدرـ اـفـروـزـ اوـلـنـدـيـغـنـىـ

تاریخندن صکره بیله پاپا سلر کرامت صاتمنه و اصحاب صنعتک  
 خرستیانلغه منسوب آثارینه مأخذ اولدی . حضرت عیسانک  
 الوهیتنی تصدیقه دائر ارمی حکامندن (ابغار) ک مکتوب  
 مشهوریله حضرت عیسانک جوابنامه‌سی خیلی زمانلر پرستشله  
 قرائت و صکره ساخته دیه رک رد اولندیغی کبی حضرت  
 مریم دخی راهب مشهور (اینیاس) ه یازدیغی مکتوب ایله  
 جوابنامه‌سی و (مسینه) شهرینه برو با زماننده کوندروب الحالة  
 هذه زیارت اولنان مکتوبی کلیسا طرفندن ساخته اولمک سبیله  
 رد او لنشدر کلیسا با بالرندن (ترتولین) میلاد حضرت  
 عیسانک یوزالتمش تاریخنده دنیایه کاوب روما بت پرستلنندن  
 خرستیانلر کوردیکی انواع مظالمه قارشو ایراد ایلدیکی نطق  
 شکایت آمیرنده «بزم طاپدیغمز الله بردر» «وحدانیتی اعلان  
 ایچون مقدمه اولیای کرام کوندردی» «بر الان الله يوم  
 قیامتده عبادنی محاکمه ایدوب صالحی سعادت سرمدی یه  
 نائل ایده جک» دیمسنه و راهب مشهور (سبیرین) که کلیسا  
 با بالرندن اولوب تشرین اولث اون التیمسنده یور طوسی  
 طوتیلور «هر شیئت پدری اولان انجق بر الله وارد» دیدیکنه  
 واو چنجی عصر او استنده راهب مشهور (ارنو بیوس) بت  
 پرست علماسنده ایکن کثرت الله قائل اوله مدیغندن خرستیانلغه  
 اساسنده بولندیغی وحدانیتی تصدیق ایله عیسیوی اولمش ایکن  
 علم و فضله بناء بت پرستلک علمینه یازمغه مأمور اولدیغی

کتب و رسائلده انجیلدن اصلا بحث ایلدیکنده نظرآ شمديکي  
 انجيللر اسکي عيسو يلر لسان عبادي او مقدون ېشىه موحد  
 او لدقلى جمهتله اعتقاد تىلیه بت پرست مذهبى نظريله باقش  
 او لدقلى شبهه سز تسلیم او لنور . اسكندرىه لى ( قله مان ) لى  
 ميلادك ايکي يوز اون يدى سنە سندە بت پرستلى خristianلغە  
 دعوته داڭ ايراد ايلديکي نقطىدە « وحدانىت هر عصردە حكما  
 و شعرا طرفندن اعلان او نىش واسمى موسو يلدەن آلنەشدر »  
 يعني بنى اسرائىل پىغمبراندىن آلنەشدر دىمىنە شمديکي انجيللاره  
 مفسر او لانلىرى قولى بىزرمى الحالة هذه شباطك اون اوچنده  
 يورطوسى طوتىلان راهب مشهور ( زوستن ) بت پرست او لوپ  
 مذهب افلاطونى قبول ايلدە كىنلىخە خristian او له رق فلسفة  
 خristianىيە مكتىبى نامىلە بىر مكتب كشاد ايمش و بعده روما شهر  
 اميىي طرفندن ميلادك بىك يوز التمش يدى سنە سندە اعدامنە  
 حكم او نەشدر . بوراھب مذهب افلاطونە مخصوص او لان  
 اعتقادلارك اكىثر يسى خristianلە مزج ايمش و حضرت  
 عيسى حاشا الله او لىدىغى حالدە صفت بىرىتە كىرمەن او لىنىشدر  
 بت پرست حكماسىنە كىندوسىنې يلدەرەش ادعاسىنە بو نەشدر .  
 ايشتە بوراھبى قولى كې اقوال ايلە اعتقاد تىلىت ظھور  
 ايمش واسکى خristianلىرى موحدلىكە مېنى او لان اعتقادى  
 فراموش او نەشدر . عصر من مورخلىدن محمد افدىنىڭ  
 اسكندرىه كىنخداسى نام رسالە سندە مذهب افلاطونىڭ خristianلغە

فصل تحويل اولنديغى كوزجله خلاصه او نمش او لدېغىدن مطالعهسى توصيه اولنور . حضرت عيسى افندىزك بريغمىبر عظيم الشان او لدېغى موحدلىك انكار ايتدكارى معلومدر . خristianلرده شريعت حضرت عيسى موحدلىكده و كندولرىنى بريغمىبر عظيم الشان مرتبه جليله سنه ارايوب تعظيم ايتسه لر اختلاف مذاهبك بطرف او مسنه همت و بوسايده انسانيته بيكى بخدمت ايتش اولورلر دو لتر ينك بقا و شوكى و كندولرىنى رفاه و سعادتى اسكيدنرى عبادت ايتدكارى الله والهدى سايده سنه او لدېغى اعتقادنده بولنان روما بت پرستلىرى بو الله والهدى عليهنده ظهور ايدن مذهب حضرت عيسى يه كمال خصومته اعتراضه و وقوه بولان هر نوع فـ القلى خristian او لانلره عنو و اسناده باشلاملىرى ذاتاً بوكى شىيلرى مصادره اموال اهالى يه و سيله عد ايدن روما ايمپراطورلىرى دىخى مداخله يه تشو يق ايلدىكىنلن خristianلر حقنده دفعاتله قتل عام جزاسى ترتيب واجرا و اشيارى احراق بالنار او لنديغى زمانلرده انجيل تحرير و نشر يله مشغول زأسوده نشين ذوات كرامات وجودىنى تخيل خbialات سايره دن معدود او لدېغىه دائر المانيا حكمائىك برقولى وارد در واقعا بوفلاكت زمانلرنده خristianلر يازمق دكل او قومغە بىلە جرأت ايده مىوب بالآخره ( زودايزان ) و ( بت پرسلىكىنلن آيرلمە خristianلر ) ناميلە تشکل ايدن ايکى فرقه مخالفە يكدىكىره تحريرأ اعتراضه باشلادقلىرى وقتھ

مبداآ محرات دىنلىشىدر بوايى فرقەنڭ برنجىسى توراتك  
 احڪامىلە عامل ووحدانىتە قائل وايىنجىسى بىت پىستىلەكە مائىل  
 او لوب مؤخراً برقاچ فرقە يە منقىم او لدقىرنىن بىر فرقەنڭ  
 ذها بىنى دىكىر فرقە تكذىب و كىندى ذهابىنى ترويج اىچون  
 حوار يۇن و ساڭ ماشاھىر نامنە يازدىقلرى مصلال بالا خەرە جاھل  
 مسودىلار ايلە اصحاب اغراض طرفلىنىن تحرىف او لىنوب و خىلى  
 زمانلر انواع تعظيمات ايلە كلىسا لاردە قرائت او لىندىقدىن سىكىرە  
 ساختە او لدىغىنە پاپالىر طرفىندىن حكم او لىنسىنە نظرأ خرىستيانلۇغە  
 دائر مقدمما يازىلان كتابلىك محرف او لدىغىنە حكم ايتىكىدە تردد  
 او لنه ماز . بشنجى (قونسىل) جمعىت رهبانىيە سنك مصدقى  
 او لوب استانبول پىطر يېخانەسى كتبخانەسىنە كاڭ احترام ايلە  
 محفوظ او لان برقاچ كىتىك مؤخراً التجى (قونسىل) طرفىندىن  
 ساختە او لدىغىنە حكم او لىنامش او لىدى او يە معتبر بىر مەلەدە  
 محفوظ و محترم او لان بوكتابلىك مردو دىتنە حكمە قىنغي  
 خرىستيان جرأت ايدە بىلور ايدى . كىتب قىدىمەنڭ تحرىفاتنە  
 دائر راھب (ژروم) لە مسودىلر « بولدقلىرىنى ياز مىوب  
 اكلا يشلىنىھ كورە يازدىقلرىن تىچىج ايتىك ئىنلىك ئىنلىكلىرى  
 خطالىڭ يېينە كىندى خطالار يېنى قائم ايدىيورلۇ » دىمىسىندىن معتبر  
 خرىستيانلۇر جە شەhadت آرايىلورمى اسىكى زمانلاردا كتا بىتى  
 سرمائىة تىخارت ايدىلر مۇلۇقى مجھول وياشەرتىز اولان كتابلىرە  
 معروف او لىنلىك اىمەن قويىق و افكار زمانىيە كورە معنارىيىنە

تغییر ایتك کے ساخته کار لقلہ جرأت ایلدکارندن راہب (ژورم) کے بوباده مسودلدن شکایتی حقلى ایسہدہ کندووسی (داماز) نام پاپانک سر کاتبی و کلیسا بازارینک سر آمدی اولوب محررات اسلامی تحریف ایلدکارندن طولای (روفن) مثلو مشاهیری شدتہ تقبیح ایلدیکی حالدہ رہائیں مشهورہدن (او زب) و (ھیلر) دخی بویہ یا پدی دیہرک (اور یژن) کبی راہب مشهورک آثارینی تحریف ایلدیکنی اعتراض ایدیشی کتب قدیمه نک اصلنہ موافق اولمدعنی اثباتہ حاجت بر اقرمی راہب (تر تولین) موحد اولمدعنی حالدہ تشییه دار (نواسیون سور لاتیرہ نیتہ) نام کتابہ اصحاب اغراض طرفندن اسمی وضع او لنشدر ۔ بیک الی یوز سکز سنہ میلادیہ سنہ رو مادہ طبع او لنان کلیسا قانونک برنجی جلدی مقدمہ سنہ مندرجات نک مرور زمان ایله اصحاب اغراض طرفندن تحریف اولمدعنی جھتلہ اسکی حالتہ قلاماش اولمدعنہ آشوری تأسف او لنشدر ۔ مؤلفات قدیمه تحریف ایلدیکی کبی شرحی دخی تحریف اولمدعنی شارحلدن شکایتہ دار راہب (ژوروم) کے «شرح ایتك استذکاری شیلری اکلامقدن زیادہ شارحلک افاده لری اکلاشیلہ میور» یعنی اصلیمز شیلک اصلیمز شرح دیسی شایان دقتدر ۔ ایشتہ کتب قدیمه نک بویہ دوچار تحریفات اولمدعنی تاریخ ایله کلیسا بازارینک قوللری اثبات ایدرایکن انجیلارک محرف اولمدعنہ اینامق عوام ایچون القتن

و پاپاسلر ایچون منفعتدن نشأت ایگزی . چونکه بطلافی مسلم  
عالم او لان بت پرستلکه بیکارجه سندهلر اینامش او لانله شمدى  
نه دیهم عوامى الفت و پاپاسلرینی منفعت مجبور ایتشدر دیمك  
اقضنا ایلزی ابتدائی انسانلر مخلوق او لدیغى اکلا بىجە او لا  
بر خالقڭ و جودىنى تصدقىق و صىكرە تكىر ايدو ب ملل متعدددە يە  
منقسما او لنجە اسباب مختلفە دن طولايى طریق حقدن چىقه رق  
بت پرستلکي ایجاد ايلە ھېجنىسى يىلە مرتبە الوھىتە ايصال  
ایلدىكى كېي ابتدائی خristianلر دىخى او لا وحدانىتى و حضرت  
عيسانڭ مخلوق بىغمىر عظيم الشان او لدیغى تصدقىق ايدو ب  
و صىكرە تكىر ايدرك متعدد فرقەلرە منقسما او لنجە يە اسباب  
مختلفە دن طولايى او ل بىغمىر ذىشانى مرتبە الوھىتە ايصال  
ایلدىكارىندن بت پرستلکه تقلىد ایتشلر دىنە يىلورمى مارقو نك  
انجىلىنده حضرت عيسى يازمىدى و شرىعتى تحریراً دىك شفاهًا  
تبليغ ايديكز ديو شاكردانه امر ايلدى دينلىسى بو انجىلىك امر  
وتنبئه حضرت عيسايدىه مغايير او له رق يازلىش او لدیغى اشباته  
حاجت براقرمى ماتيو انجىلىنڭ اصلى او لمىوب ابراز او لنان  
صورتلرى دىخى يكدىكىرىنە توافق ايدىكىنندن معترضلىڭ بوكتاب  
حقنده او لان اعتراضاتنە جواپاً راهب (ايپاس) لە «بزم  
سندەن چلىپادىر» دىمىسى معترضلىرى اقناعە جواب كافىمىدر  
(پاپاس) و (رتولىن) و (زروم) و (غره غوار دنزا يانس)  
و (قروزوستوم) و (باروينوس) و (او كوستين) كېي مشاهير

متقدمینک مارقو انجیلی و محل تحریری حقنده یکدیگره مخالف  
اخبار لری مصبوط تواريخ ایکن بو اخبارات مختلفه یه باقیو بده  
شمیدیکی خرس-تیانلرک اتفاقنه می امنیت ایدهم علی الخصوص که  
راهب (ژروم) کبی بزکایسا باباسی انجیل محرف اولدیغندن  
(داماز) نام پاپا طرفندن مأموراً اجرا ایلدیکی تصحیحاتده دوچار  
مشکلات اولدیغنى اعتراض ایده و حضرت عیسائناڭ بعدالعروج  
ظهوری بخشندہ ماٽیو انجیلی ایله مارقو انجیلی بیننـاده اولان  
مخالفتی تأليف ایچون و قوعبولان بر استدعا یه جواباً «مارقو نك  
شهادتی غیر معتبردر» دیمسنـه (بارونیوس) نام قردیشل دخى  
بزم کبی تتعجب ایده مارقو نك انجیلینـه «روز جزانـك نه وقت  
کله جکنـی حضرت عیسی دخى بیلز» ولو قانـك انجیلینـه «حضرت  
عیسـا بـکا اـیـدـی «عبـارـهـلـیـنـی (اورـطـوـتـوـقـسـ) خـرـسـتـیـانـلـرـکـ طـیـ  
ایـتـیـکـنـی رـاهـبـ (ایـغـانـ) لـ مقـامـ شـکـایـتـدـهـ سـوـئـیـسـیـ وـ (مـانـیـشـنـ) لـ  
ایـلهـ اوـلـانـ بـرـمـبـاحـثـهـ مـذـهـبـیدـهـ رـاهـبـ (اوـکـوـسـتـینـ) لـ (کـلـیـسـاـ  
حـکـومـتـیـ طـرـفـدـنـ تـصـدـیـقـهـ مـجـبـورـ اـیـدـلـامـشـ اوـلـاـیدـمـ اـنـاجـیـلـهـ  
اعـتـقـادـ اـیـزـ اـیـدـمـ» دـیـسـیـ مـدـعـاـمـزـهـ دـلـیـلـ قـوـیـ اوـلـهـ مـزـمـیـ کـلـیـسـاـ  
باـلـرـنـدـنـ اـکـثـرـیـسـیـ اـنـجـیـلـ عـبـارـاتـنـکـ عـقـلـ وـ نـقـلـهـ تـوـفـیـقـ قـاـبـلـ  
اوـلـیـانـلـیـنـهـ (الـاغـورـیـ) معـنـاـسـیـ وـ اـکـلاـشـیـلـانـلـرـهـ لـغـتـ معـنـاـسـیـ  
دـیـهـرـلـکـ درـلـوـ معـنـاـلـ وـرـدـکـارـیـ مـعـلـوـمـدـرـ (الـاغـورـیـنـ) (بـشـرـلـ)  
لغـتـنـدـهـ شـرـحـ بـرـشـیـ دـیـکـرـ عـرـضـ اـیـتـکـ صـورـتـیـلـهـ فـکـرـهـ بـرـشـیـ عـرـضـ  
اـیـلـکـ صـنـنـعـنـدـنـ عـبـارـتـ بـرـاـفـسـانـهـ دـرـ (اوـرـیـشـ) وـ (پـولـ) وـ (اـمـبرـوـازـ)

و (ژروم) و (اوکوستین) بو (الاغوری) معنایی لغت معناینه ترجیح ایشلردر . بوباده (اوریزن) برجرات فوق العاده ایله دیرکه انجیلک اوچ نوع معنای وارددر . برنجیسی لغت معنای که عوامک ایمانی تحکیم ایچون ایسهده پکچوق محرف و منشع و مخالف شیلری متضمن اولدیغندن بی نهایه خطسارک ظهورینی استلزم ایشدر . ایکننجیسی اوچنجیسی ڪشف و کرامت ایله حاصل اوله جغندن عهد قدیده اولدیغی کبی بر طاق حق سوزینه بکزهمن یلاندن یازلش عبارات بی معنایه تصادف او لندجنه نظر اعتنایه آلنیوب رد او لملی و آنلره کشتف و ڪرامله معنی و یرملی که مقصد حاصل او لسون و راهب (اوکوستین) دخی لغت معتاسیله انجیلی شرحه باشلا یوبه (الاغوری) قارشمینجده موفق او له میه جغنى اکلایوب ترک ایلدکدن صکره حق بیلک ایچون بر طاق حروف کبی اشارات ایله مقید او لمق نه بجزدر . زمیننده اداره کلام ایشدر . بورا هبلرک محترم کتابلری حقنده استعمال ایلدکاری نعبیرات مذکوره شایان تجحب او لوپ دهاء غریبی انجیلاری تمایله قبول ایلدکاری حالده ایچنده یلاندن یازلش و حق سوزینه بکزهمن و محرف شیلر وار دیورلر وینه اول شیلری تاؤیله قالقیش-وب طوغزیلیورلر انصاف او لنسه برشیئه یلان اما طوغزی و حق سوزینه بکزهمن اما کلام حق دینیله یلورمی و بونی ابات ایچون تاؤیلاته صاپیلسه اینانیانلری تکدیر لازم

کاورمی بورا هبلر مرتبه سنه یاقلاشمش اولان (غره غوار) نام  
 پایادخی بوفکرده بولنديغندن بوقولار ايله انجیلات محرف اولدیغنده  
 اشتباه جائز او لورمی اشبو انجیله راهبلر کبی معناویلاندن یازلش  
 دیملری عجبا آتیالبيان مطالعه دیمینیدر ماتیوانجیلنده « حلم  
 وسلیم اولکز واکر بر کیمه صول طرفکزه اورر ایسد صاغ  
 طرفکزی عرض ایدک » امرینه ولو قانجیلنده « بن دنیا یه صلح  
 کتورمک ایچون کلدیکمه ایسنانیک خیر صلح و مساملت ایچون کلیوب  
 سیف کتورمک ایچون کلدم پدر ایله او غل قزایله انا کلین ایله  
 قاین والده آره لرینه القای تفرقه ایچون کلدم روی زمینه آتش  
 کتورمک ایچون کلدم بو آتشک علو لنسنندن بشقہ نه استرم بوندن  
 بویله بش کشی اولان هر خانده اوچ کشی ایکی کشی و ایکی  
 کشی اوچ کشی علیه نه قیام ایده جک » اخبارینه حضرت عیسی  
 افداعنزک امر و اخباری دینیلنجه اجتماعی ناقابل اضدادن  
 معدود اولان اشبو ایکی روایتک مایبنی تأثیف ایچون حقیقته  
 (الاغوری) معنا سنه مراجعته احتیاج حاصل او لور  
 چونکه ظلم و جفایه کمال صبر و تحمل ایله مقابله او لئه نی  
 امر ایدن بر ذات سلیم القلبه آسايشی سرسر یلدکده آراپان  
 اختلاجلیلر کبی عالمی ناره یاقق وا امر پیغمبران ایله فاملیا  
 یائنده بر نوع عبادت اولان اطاعت عادتنی تفرقه یه تبدیل ایله  
 شیرازه انسانیتی بوزمق کبی برفکر اسناد ایتمک حضرت  
 عیسی افندوزی یا کلاش طانیانلره مخصوص بر اعتقاد اولدیغندن

بو حقيقى ستر ايله لوقا انجيلنـه اهميت ويرـك ايچون  
(الاغورى) جهنه تمـايل طبيعىدر . بالاده بـيان اوـلـدىـغـىـ  
وـجهـلهـ انـجـيـلـىـ لـغـتـ مـعـنـاسـىـلـهـ تـفـسـيرـهـ مـقـتـدـرـ اوـلـهـ مـدـيـغـنـدـنـ تـرـكـهـ مـجـبـورـ  
اوـلـانـ رـاهـبـ (اوـكـوـسـتـينـ) غالـبـاـ بـوـسـبـهـ مـبـنىـ تـرـكـهـ اـنـتـشـدـرـ .  
حضرـتـ عـيسـىـ مقـامـ الوـهـيـتـهـ پـدرـ يـاهـ كـائـنـاـتـهـ حـكـمـ اـيـتـكـدـهـ اـيـكـنـ  
نـوعـ بـشـرـىـ وـاـصـلـ سـلامـتـ اـيـتـكـ اـيـچـونـ اـنسـانـ صـفـيـلـهـ دـنـيـاـ يـهـ  
كـلـوبـ مـقـصـدـيـ اـجـراـ اـيـتـكـدـنـ صـكـرـهـ يـهـ اـسـكـىـ مـقـامـهـ عـودـتـ  
اـيـلـدىـ اـعـقـادـىـ اـنـجـيـلـهـ مـبـنىـ اـيـكـنـ مـيـتوـ اـنـجـيـلـنـدـهـ حـضـرـتـ  
عـيسـىـ يـالـكـزـ «ـ اوـلـادـبـنـ اـسـرـائـيلـ وـاـصـلـ سـلامـتـ اـيـتـكـ اـيـچـونـ  
كـلـدـمـ اـجـنـيـلـرـهـ مشـغـولـ اوـلـيـكـ آـنـلـرـ يـانـسـهـ كـيـقـيـكـ»ـ بـيـورـدـىـ  
دـيـنـلـسـىـ بـرـىـ بـرـىـهـ اوـيـيـانـ خـبـارـدـنـ اوـلـدـقـدـنـ بـشـقـهـ بـرـ خـالـقـكـ  
اـصـلـنـدـنـ اوـلـوبـ مـقـاصـدـ مـخـتـلـفـهـ اـيلـهـ كـوـكـدـهـ كـيـ مـأـمـورـ يـلـرـ يـىـ  
مـوقـتاـًـ تـرـكـ وـاـنـسـانـ صـفـيـلـهـ روـىـ زـمـينـهـ كـاـوـبـ بـرـ چـوقـ  
سيـاحـتـدـنـ صـكـرـهـ تـبـدـيـلـ يـيـتـ وـمـقـصـدـ اـيـدـرـكـ يـهـ يـرـلـيـنـهـ عـودـتـ  
اـيـدـنـ (مـيـتوـلـوـزـىـ)ـ مـعـبـوـدـلـيـنـكـ حـكـاـيـهـ لـرـيـنـهـ بـرـ كـوـزـلـ نـظـيرـهـ  
اوـلـزمـىـ بـوـسـوـزـلـىـ اـهـلـ توـحـيدـنـ حـسـلـ قـبـولـ اـيـتسـونـ بـرـ طـرـفـدـنـهـ  
يـنـهـ اـنـجـيـلـدـهـ حـضـرـتـ عـيسـىـ اـبـ آـدـمـ وـخـدـانـكـ عـنـ يـىـ نـامـيـلـهـ  
يـادـ اوـلـنـيـورـ . حـضـرـتـ عـيسـانـكـ شـرابـ اـيلـهـ اـكـكـهـ «ـ بـرـىـ  
قـانـمـ دـيـكـرـىـ تـنـمـ»ـ دـيـدـيـكـ اـنـجـيـلـدـهـ مـحرـرـ اوـلـدـيـغـنـدـنـ خـرـســتـيـانـلـرـ  
نـانـ وـشـرابـكـ لـهـ وـدـمـ حـضـرـتـ عـيسـاـيـهـ مـنـقـلـبـ اوـلـدـيـغـنـهـ اـيمـانـ  
اـيلـهـ شـيـطـانـلـرـىـ درـوـنـلـنـدـنـ طـرـدـ اـيـدـرـكـ تـصـفـيـهـ قـلـبـ اـيـتـكـ اـيـچـونـ

هر سنه لجم ودم حضرت عيسائي اكل وشرب ايديورز ظننده بولنيورلر . بت پرسنلر بومقصده مبني معبودلرينه شراب واكك عرض ايلدكارلدن بو بايده اره لرنده بر مبيانت قالور ايسيه اوده برى معبدىينى يك ودىكرى يك عرض ايتكىدن عبارت او لمزمى انجىيلارك يكدىكيرينه مخالف ومحرف اولدىغىنه اڭ يكى سند لو ندرەدە تشكى ايدوب اون سنه دنبرى تصحىخىنه چالشدقلىرى انجىيلات بوندن اقدم نشر او لنه جغى غز تەرا لايىه اعلان او لسان بر قسىمىدر . چونكە بو انجىيله اسکى انجىيلارك خىلى حكايىه لرى محرف ديو درج او لئاماشىدر . بوجالدە اسکى بر دعوا ياه يكى بر دليل علمى ارائە او لىش او لادى . اسکى جرمانيالىلرك (الفادر) تسمىه ايلدكارى الله هرشىئىك پدرى وحالق او لوب آنك اصللندن ساڭر معبودلرك حاصل او لمىش او لدىغى اعتقادى تىلىشىك بىنوع دىكىدر . (شارلمان) نام ايپاطورك محو ايلىدىكى (او دين) مذهبى آيىندن نوھار يور طوسي خristianlرك (پانته قوت) ومايس يور طولرينه تحويل او لىشىدر . (مازىزم) مذهبى مهرجان آيىندە بىلرك رسم مزىنى مزاره قويوب «يا جاعت امين او لو كز تكر يكزىمى او لدى چكدىكى اذا وجفا كناھلى يكزك عفو ينى موجب او لدى» دىه رك راھبلرك اظهار شاد مانى ايلسى بىلوك پرهىزىدە خristianlرك مبارك جمع دىسنە بىگزه مزى (او زب دى سزاره) نام راھب مشهورك جلب قلوب بت پستان اىچون

خرستیانلغه بت پرستالات آیینى قارشیدير دىغىندن تا ليفاتىنده حضرت عيسى اي پتاغور و افلاطون نام حكيمل آرسنه قاتدىغىنه قناعت ايتىھەرك ايمپراطور قسطنطينىڭ حضرت عيسى ايلە بىلا واسطە مەراسلا تىدە بولنىدىغىنى اعلان ائلىسى شريعت حضرت عيسى ئامنەنە يلانلار ايجاد او لىتش او لىدىغىنى بىلدىرەزىمى بالاده بىان او لىنان (فابير) مذهب قدىمنىدە (معبود) و حى ايديجى معبود و (حى ايديجى معبود) تىلىئىنە خادم او لان رهبانلار خرسچيان پاپاسلىرى كې كىناھ چىقارىلار ايدى . (تروا) شهرنە جىسىم عبادتخانەلرى وار ايدى . ايا صولوقدە (ديان) هىكىنڭ باشىندا چىپىا وار ايدى . سرار ئىر بىت پرستى يە مخصوص معبدلەر دە استخدام او لىنان رهبانلار آينا روز پاپاسلىرى كې نسوان ايلە اختلاطدىن منع او لىتشلەر ايدى . مغىيياتىن خىردار اولق آرزو سىلە بر طاقم سادە دلانڭ زمانىزدە فاجىلەر مراجعت ايتىدىكى كې بىت پرستىلە دخنى (سيبيل) دىدكارى فالجى قارىلەر كىشىقىياتىن دا ئىر يازلىش كتابلەر مراجعت ائتلەرى عادت قدىملەرنىن او لىدىغى معلوم مدر . بو واسطە ايلە مغىيياتە واقف اولق آرزو سىنەن كىندولىنى آله ميان بىت پرسلىرى خرسچيانلغە ايسىندير مۇق اىچون تارىخ مىلادەكى ايکى واوج يوز سندلەنە مەتكور (سيبيل) كتابلەرنە او لان مصالارى كايىسا بابالىنىڭ خرسچيانلۇق آيىنىلە مزج ايتىش او لىدقلىرىنى يە كىندى مورخلىرى بر تفصىل بىان ايدە يورلار . (غولووا) لەك مذهب عوامنەدە يمور طە

آغزندە يیلانك رسىي اشىايى محترمەدن او لوب سېبى معبو دولىينك سلامت ناس اىچون او غلىنى فدا ايلدىكىنى مېين بىر رسم او لدېغىن دن ايمش بو نكلە دىخى معلوم او لور كە خالق عالم او غلىنى عبادىينك سلامتى اىچون قربان ايتدى اعتقادى خرسىيانلرڭ اقانىم ثىلثە سىندىن او ل اختراع او لىنىش بىر اعتقاد در . متىجىرىن علمائى هىندىن رحمة الله افندى اظهار الحق نام كتابىنده انجىيللرڭ و خرسىيانلۇغە دا ئىتابىلرڭ نصل محرف و يىكىدىكىرە مخالف و مبيان او لدقلىنى انجىيل مفسىرلىينك اعتراقلار يە اۋبات ايلدىكىن دن كتب مذكورەنڭ نصل مخترعات بىجىيە دن او لدېغىنى اكلامق استيانلرە مطالعەسى الزمدر .

### الفقير

علي حيدر بن احمد شكري





رساله نك مشكل اولديني

صحيفه

- ۲ ديباجه
- ۳ سبب تأليف
- ۴ نفس الامر ده مسخـسن اولان عادات اجنبـيهـنـك تغـلـيـدـي  
مسـخـسـنـ اولـديـنيـ واـسـلاـمـيـتـهـ تـدـنـهـ مـانـعـ سـبـبـ اـولـديـنيـ  
فرـانـسـهـ مـعـارـفـ نـاظـرـيـ مـوـسـيـوـ (درـويـ)ـ نـكـ مـسـلـانـلـهـ دـاـرـ
- ۵ مـقـالـهـ سـتـكـ رـجـهـسـيـ
- ۶ اـزـمـنـهـ مـتـدـمـدـهـ دـيـنـ اـسـلامـ خـارـجـنـدـ بـولـنـانـلـهـ اـجـراـ اـيـدـيـلـانـ  
مـعـاـمـلـاتـ ظـلـيـهـ شـرـيعـتـ مـطـهـرـهـ يـهـ مـخـالـفـ اـولـديـنيـ وـكـبـرـ  
وـغـرـورـتـ صـدـورـ اـيـدـيـكـيـ
- ۷ اـزـمـنـهـ سـالـفـهـ دـهـ اـهـالـيـ غـيرـ مـسـلـهـ دـنـ مـرـاتـبـ دـيـوانـيـهـ دـهـ آـدـمـ  
استـخـداـمـيـ مـسـبـوـقـ اـولـديـنيـ
- ۸ حـكـمـتـكـ بـيـنـ الـاسـلامـ روـاجـ بـولـسـيـ
- ۹ وـتـحـصـيـلـيـ شـرـعـاـ لـازـمـ اـولـديـنيـ
- ۱۰ اـسـلـامـكـ أـرـكـانـ خـسـهـ سـىـ مـحـافـظـهـ مـلـتـيـهـ مـدارـ اـولـديـغـنـدنـ  
فـوـأـدـ دـنـيـوـيـهـ سـىـ دـخـيـ اـولـديـنيـ
- ۱۱ نـطـقـ رـسـمـيـ دـيـكـ اـولـانـ (خطـبـهـ)ـ نـكـ مـسـلـانـلـهـ اـهـمـيـتـيـ  
اـولـديـنيـ
- ۱۲ اـكـادـاـرـ استـطـرـادـ
- ۱۳ اـسـلـامـكـ فـطـرـهـ اوـلـيـسـنـدـهـ بـولـنـانـ خـاـ توـنـلـكـ فـضـائـلـ وـادـبـهـ  
مـخـلـقـيـ اوـلـدـ قـلـرـيـ
- ۱۴ خـاطـرـهـ

- ۲۷ اسلامه سعی واجتهادک وجوبی و قصور و تکا سملک  
مذموم اولدیغی
- ۳۱ ملت اسلامیه نک انقلابات زمانیه سنک تلخیصی عهد بنویدن  
زمان مرتضوی نهایتنه قدر و قوعاتک خلا صه سی
- ۳۴ عصر معاویدن دولت مردانه کشامدن انقراضته دکین  
ظهوره کلان انقلاباتک بیانی و احوالک اجمالی
- ۴۴ دولت عباسیه ظهورندن متوكل علی الله ک زمانه دکین  
تحدث ایدن انقلاباتک تعدادی
- ۴۶ مرتباً لرک اندلسه استقلال لریله اورانک احوال مجمله سی
- ۵۸ متوكلن صکره شیرازه نظماً مک بوزرسیله تغلب ایدن  
امرای اتراکک و اطرافده استقلال ایدن مستبدلرک اجمال  
حال لری
- ۶۴ ظهور دولت علیه عثمانیه اشبو دولتك اسلامه ملجمأً اولدیغی
- ۶۴ دور عثمانیه زمان سلیمانیه دکین احوالک اجمالی
- ۶۷ سلطان سلیمان ثانیدن صکره تحدث ایدن انقلاباتک خلا صه سی
- ۷۲ نربات زمانیه عزک اثباتی
- ۷۴ خاتمه

